

بررسی مشارکت بهره برداران در شکل های آب بران پروژه آبیاری قلعه مدرسه

بهبهان

فتح اله داوری دهکردی^۱، حمید بقایی^۲، مسلم سروستانی^۳، محمود جهانفر^۴

^۱ معاونت حفاظت و بهره برداری سازمان آب و برق خوزستان،

^۲ مدیریت طرحهای مشارکت مردمی سازمان آب و برق خوزستان،

^۳ کارشناس طرحهای مشارکت مردمی سازمان آب و برق خوزستان،

omid20085@yahoo.com

ورود بخش خصوصی در عرصه فعالیت های اجرایی و بهره برداری در زمینه طرح های منابع آب، فرصتی مغتنم برای شکوفایی بخش کشاورزی و رونق اقتصادی مناطق محل اجرای این پروژه هاست. شبکه آبیاری تحت فشار قلعه مدرسه در استان خوزستان و در جنوب شهرستان بهبهان به مساحت ۷۲۰ هکتار در ساحل راست رودخانه خیرآباد واقع گردیده است. براساس مطالعات صورت گرفته توسط مهندسین مشاور، بدلیل اختلاف ارتفاع سطح آب رودخانه خیرآباد تا سطح اراضی از ایستگاه پمپاژ جهت انتقال آب استفاده گردید. همچنین با توجه به شرایط توپوگرافی، بافت خاک و سایر پارامترهای مورد نیاز جهت انتخاب نوع آبیاری اراضی مذکور، روش آبیاری بارانی و قطره ای به عنوان گزینه های برتر انتخاب گردید. با توجه به اینکه هزینه اجرایی شبکه های آبیاری به خصوص آبیاری تحت فشار بسیار بالا می باشد و بدون جلب مشارکت کشاورزان اجرای طرح ها به کندی صورت می گیرد اقدام به تشکیل تعاونی کشاورزی متشکل از بهره برداران در منطقه گردید تا با استفاده از ساز و کار بند ط ماده ۱۷ قانون برنامه چهارم توسعه، تعاونی های ایجاد شده عهده دار کار گردند. از آنجایی که انتقال ایده ها و روش های نو به کشاورزان، بسیار مشکل و زمان بر می باشد لذا جهت جلب مشارکت مردم ناگزیر به بازنگری در الگوی کشت و شیوه آبیاری گردید و این امر با استقبال کشاورزان صورت گرفت و باعث افزایش مشارکت مردم گردید. طبیعی است در درازمدت، شرکت های تعاونی با واگذاری فعالیت خود در شبکه های فرعی به تشکل های مردمی متشکل از بهره برداران، با ارتقاء دانش کاری خود آمادگی لازم برای مدیریت پایدار شبکه های اصلی و تاسیسات تامین آب را خواهند یافت و دولت نیز به هدف خود درخصوصی سازی صنعت آب به وسیله انتقال مدیریت آبیاری نائل گردیده و زمینه تحقق اهداف مورد انتظار برنامه های توسعه در قالب سند چشم انداز توسعه فراهم می گردد.

واژگان کلیدی: مشارکت، بهره برداری، خصوصی سازی، تشکل، انتقال آبیاری، مدیریت